

Veraseten intikal eden ticari araç nedeniyle yapılacak mükellefiyet kaydı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.16.01-176200-234
Tarih	10.06.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GELİR VERGİLERİ GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : .4.35.16.01-176200-234 10/06/2011

Konu : Ticari kazanç.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; ... Vergi Dairesi Müdürlüğü'nün ... vergi numarasında kayıtlı mükellefi iken, ...2009 tarihinde vefat eden oğlunuz ...'e ait ticari aracın ½ hissesinin gelininize, ¼ hissesinin eşinize, ¼ hissesinin veraseten şahsınıza intikal ettiği, kendinizin ve eşinizin yaşlı olması nedeniyle söz konusu araçla ticari faaliyette bulunmak istemediğinizi, araç için açılması gereken mükellefiyetin gelininiz adına açılmasını istediğinizi anılan Vergi Dairesine bildirdiğinizi belirterek, söz konusu araç için adınıza ticari kazanç yönünden mükellefiyet kaydı açılıp açılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Ticari Kazancın Tarifi" başlıklı 37 nci maddesinde; "Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır.

...

Ticari kazanç, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve bu kanunda yazılı gerçek (Bilanço veya işletme hesabı esası) veya basit usullere göre tespit edilir." hükmü yer almıştır.

Aynı Kanunun "Değer Artışı Kazançları" başlıklı Mükerrer 80 inci maddesinde; "Aşağıda yazılı mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artışı kazançlarıdır." hükmü yer almış ve bunların neler olduğu 6 bent halinde sıralanmış olup anılan maddenin (4) numaralı bendinde; "Ortaklık haklarının veya hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar" değer artışı kazancı olarak belirtilmiş, ikinci paragrafında ise; "Bu maddede geçen "elden çıkarma" deyimini, yukarıda yazılı mal ve hakların satılması, bir ivaz karşılığında devir ve temlik, trampa edilmesi, takası, kamulaştırılması, devletleştirilmesi, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade eder.

Bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlananlar hariç, (270 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 1/1/2009 tarihinden itibaren 7.600-TL.) gelir vergisinden müstesnadır.

Faaliyetine devam eden ticarî bir işletmenin kısmen veya tamamen satılmasından veya ticarî işletmeye dahil amortismanla tâbi iktisadî kıymetlerle birinci fıkrada yazılı hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar ticarî kazanç sayılır ve bunlara ticari kazanç hakkındaki hükümler uygulanır." hükmüne yer verilmiştir.

Konuya ilişkin olarak yayınlanan 2003/3 Sıra No.lu Gelir Vergisi Kanunu İç Genelgesinde; nakliyecilik faaliyeti ile uğraşan mükelleflerin nakliyecilikte kullandıkları araçların trafik kayıtlarının hususiye çevrilerek işi bırakma bildiriminde bulunmaları halinde yapılacak işlemler ile araçların kaza yapması, çalınması veya el konulması nedeniyle veya bunlara benzer nedenlerle faaliyetlerine devam etme imkanı kalmadığı durumlarda yapılacak işlemler açıklanmış olup, anılan iç genelgenin son paragrafında ise "Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı işi bırakma bildirimde bulunan mükelleflerin ticari faaliyetine devam etme imkanlarının kalmadığı tarih itibarıyla mükellefiyetleri kaldırılacaktır. İş bırakma bildiriminde geç bulunulması bu durumu değiştirmemekte olup, geç bildirimden dolayı usulsüzlük cezası uygulanacağı tabiidir." denilmiştir.

Konu hakkında ... Vergi Dairesi Müdürlüğü ile yapılan yazışma sonucunda alınan ...2010 tarih ve ... sayılı yazıdan; Dairelerine verdiğiniz ...2010 tarih ve ... sayılı dilekçe ve eki Noterliğinin ...2010 tarih ve ... sayılı muvafakatname ile söz konusu araçtan dolayı muris ...'in eşi ... adına nakliyecilik faaliyetinden dolayı mükellefiyet kaydı açılmasını talep ettiğiniz, bunun üzerine dairelerinin yoklama memurlarınca ... nezdinde düzenlenen ...2010 tarih ve ... sayılı yoklama fişi ile, araç üzerinde % 50 hissesi olması nedeniyle şahsı adına mükellefiyet kaydı açılmasını istemediğini beyan ettiği, ayrıca adı geçen nezdinde düzenlenen ...2010 tarih ve ... sayılı yoklama fişi ile söz konusu aracın evinizin önünde durduğu, aracın ruhsat ve belgelerinin şahsınızda bulunduğu ve verdiğiniz muvafakatnameyi kabul etmediği, bu nedenle

dairelerince ... vergi numarası ile ortaklık adına Katma Değer Vergisi ve Stopaj Gelir Vergisi mükellefiyet kaydının yapıldığı, ... vergi numarasında ..., ... vergi numarasında adınıza, ... vergi numarasında ... adına gerçek Gelir Vergisi ve Gelir Geçici Vergi mükellefiyeti tesis edildiği anlaşılmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar uyarınca; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünce murisiniz ...'in ölüm tarihi olan ...2009 tarihinde mirasçılar adına adi ortaklık olarak, şahsınız ve diğer mirasçıların herbirisi adına da gerçek usulde gelir vergisi mükellefiyet kaydı yapılmasında bir isabetsizlik bulunmamakta olup, söz konusu araçtan elde edeceğiniz kazancın ticari kazanç olarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan adınıza tesis edilen ticari kazanç mükellefiyetinin sona ermesi, söz konusu aracı tamamen ya da kendinize düşen payını satmanız veya 2003/3 sayılı Gelir Vergisi Kanunu İç Genelgesi'nde belirtilen esaslar çerçevesinde işlem yapılması halinde mümkün olabilecektir.

Ayrıca, ortaklıktaki hissenizi bedel karşılığı devretmeniz durumunda, bu devirden elde edilen kazancın değer artışı kazancı, bedelsiz devretmeniz halinde ise ivazsız intikal olarak vergilendirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinmesi rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026